

سنہ قلبییم قرہ ریر
بالاجا کا غز دلان گسی

آق بایراق

سنه قلبییم قره دیر

بالاها کاغز دلان گسی

آق بایراق

- سرشناسه :
عنوان و نام پدیدآور :
مشخصات نشر :
مشخصات ظاهری :
شابک :
وضعیت فهرست نویسی :
موضوع :
- ردۀ بندی کنگره :
ردۀ بندی دیوبی :
شماره کتابشناسی ملی :
اطلاعات رکورد کتابشناسی:
- بقال اصغری باغمیشه ، رحیم، ۱۳۵۳ -
سنه قلبییم قره دیر : بالاها کاغزدان گمی / رحیم بقال اصغری (آق بایراق).
تبریز: بهار دخت، ۱۴۰۰.
۴۸ ص.
۹۷۸-۶۲۲-۷۵۲۰-۴۹-۱
فیپا
شعر ترکی آذربایجانی -- ایران -- قرن ۱۴
۲۰th century--Azerbaijani poetry -- Iran
PL۳۱۴
۸۹۴/۳۶۱۱
۸۴۸۴۵۰۹
فیپا

عنوان: سنه قلییم قره دیر - بالاجا کاغذدان گمی
نویسنده: رحیم بقال اصغری (آق بایراق)

ناشر: انتشارات بهار دخت

طراحی جلد: ائلناز خاکزاد

صفحه آرای و چاپ: کانون آگهی و تبلیغاتی آرم

حروفچینی و ویراستار: عسل بیات

شمارگان: ۵۰۰ جلد - قطع خشتی ۴۸ صفحه

نوبت چاپ: اول، تبریز تابستان ۱۴۰۰

بهاء: ۴۰۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۲۰-۴۹-۱

ISBN: 978-622-7520-49-1

۱

هر قرنیل کی یانیر هیمه‌ی وصلینده سنین

پنبه‌دیر کی اودا تسلیم ائله بیر جان و تنین

بو خ صباده او نفس مرهم اولا بو شرره

بو اودا بیر چارا آنجاق نه سنین وار نه «من»ین

هم شرابدا او اثریوخ بو اودو سؤندورسون

«دامو»^۱ یا چئوريله جکدیر داهای «اوچماق»^۲ و وطنین

۱ جهنم در زبان ترکی

۲ بهشت در زبان ترکی

گوزومو دالغالی طوفانلی دنیز ائتدین سن

منسه ایندی

او دنیزده

بیر صدفده

سنی بیر اینجی، سنی میرواری تک گیزلده جم

بو سینیق قلبی سرب

سن دولانان هر کوچه یه

هر قدمده

سنه بو کونلومو قربان ائده جم

گونش اوزلوم!

داغیدارکن او ساری ساچلارینی

او گونش اوخچولارین

اولارام قار آدامی

داملا داملا ارییب

آخارام سن دولانان هر کوچه یه

یویارام داشلار اوزوندن توزو کی

«یار گلنده توز اولماسین»

۳

تازه خبر گليبير، ذهّاد محفليندن؟
اعدام حوكمو چيخميش، بير زاهدين ديليندن:
-هر بير فيدان گول آچسا سو وئرمه بين سارالسين
اوستونده قوش او تورسا، بالتا وورون بئليندن
بيلديم بو غنچه ده او، غنچه دهان گور وودور
اوندان سبب بينمير، نرگيس بيته تئليندن
گورسن اگر خفاده او زاهد ريايي
بير اينجه بئله مشغول، دوشمور دعا ديليندن

۴

من
سيزين بو ديبى باغلى
بالاجا
و داريسقال كوچه نيزده
ايللر بويو
دفعه لرجه ايتميشم
سنلى رويالاريمين بوروقلاريندا
گل منه يولو گؤستر
گل اليمي توت
ساغى سولو گزدير
بو كوچه نى او یرت منه

۵

من ساچلارینین درسینی میخانہده وئردیم
هر زلفونو پای یئللره غمخانہده وئردیم
من جان قلامین «ایم»^۳ سوؤزونو بیر باخیشینلا
سن روحوما قصد ائیلہدیگین خانہده وئردیم
من دام قورارکن سنہ، اوؤز روحومو، قوش تک
سن سپدیگین اول غمزہ اولان دانہده وئردیم
«عطار» بیرین گزمہدی اول یئتدی شہردن
کی من سنہ بیر بوسہی شاهانہده وئردیم

۳ ایم: اسم شب

۶

نه یئلکن^۴ آچیبسان بو دار حووضدا
ای دنیز سئودالی کاغذدان گمی!
بو دنیز حسرتی بوغاجاق سنی
ای باشی بلالی کاغذدان گمی
*

سنی بو دالغالار سالاجاق زورا
باخ کی بالیق کیمی دوشوبسن تورا
بوردا دنیز یوخ کی گئدیرسن اورا-
هاوالی - هاوالی کاغذدان گمی

۴ بادبان

*

بولودلار یاغاجاق ایسلانا جاقسان

دنیز اوره یینده بولانا جاقسان

یانلیز اؤز دۆرنه دولاجاقسان

اوره یی یارالی کاغاذدان گمی

*

قطب اولدوزون یوخ کی یولو گۆرسه ده

کاپتانین یوخ ساغی سولو گۆرسه ده

آی یوخ کی دنیزی، گۆلو گۆرسه ده

ای روحو «سارا» لی کاغاذدان گمی

*

چایلارین بوینوندا بویونباغیسان

آزادلیق قلبینده حسرت داغیسان

سن هانسی اوشاغین اویونجاغیسان

ائشیگه آتمالی کاغاذدان گمی

۷

ال اله دويمه دله
بابام گنديدي بازارا
اوردا باشماقلارين ساتا
بیر تاي اونا بیر تاي بونا
*

سورا اياق يالين گنده
قازانجينا چورک آلا
اوده بيزلره پايلايا
بیر پای سنه بیر پای منه
*

ال اله دويمه دله
منیم آنام حاجیه خانیم
قاپی قاپی پالتار یووار
دوشک تیکیپ یورقان سیرار
بیر گون اونا بیر گون بونا
*

ال اله دويمه دله
بیز گنديريك ايشله مه یه
بابالاریمیز ایشدن دوشوب
ایاقلاری قاپار چالیب
اینجه اینجه داملا داملا
بارماقلاریندان قان آخیر

انالاريميز

قابار چاليب بارماقلاری

دوشوب ايشيقدان گؤزلری

بیز گئديریک ايشله مه يه

بلکه بیر جوت باشماق آلاق

گؤزلوک آلاق مرهم آلاق

آتالارا آنالارا

بیز مکتبی بوراخمیشیق

یورولموشوق بیر چای آچین

بیرین منه بیرین سنه

بیرین اونا بیرین بونا

۸

کوچه کوچه حسرت آخیر

بولوت بولوت آغیت یاغیر

حیاتیمین گولویدون سن

اومودومون تومور جوغو^ه

دوشدون چیچکلر باغینا

ایتدین گوللر آراسیندا

*

۹

بیتسه مین لاله چمن ده
دولسا هر دؤرت طرفیم گولله چیچکله
ایشیم اولماز
اؤپسه هر غنچه نی باغدا کینکلر
اوخوسا هر گوله بولبول
ایشیم اولماز
کیمه یوخ
کیمسه یه یوخ
سنه قلبیم قره دیر

سنه قلبیم قره دیر

من کی سنی ایللر بویو
آختاردیم تاپا پیلمه دیم
آمما سن منی آراسان
بو آل ألوان یاشیل باغدا
تک قوروموش آغاج منم

باخسا آی گؤز لرینه
قافلان اولوب سالدیرارام
سونگو سون ساچسا گونش ساچلارینا
سالارام پردهی ظلمت باشینا
کیمه یوخ
کیمسه یه یوخ
سنه قلبیم قره دیر

*
اولا یوز گوهر الوان
اولسا مین درّیتیم
لولو مرجان
اوره ییم اولسا صدف
تکجه سنی گیزله درم
ساخلارام سیر کیمی قلبیمده سنی
کیمه یوخ
کیمسه یه یوخ
سنه قلبیم قره دیر

ائلیم دایان

بو قیشلارا

بھار اوچون

*

یاپراق یاپراق

آچاغاغیق

اوجاق اوجاق

یاناجاغیق

آیدین نسلی

دوغاغاغیق

۱۰

گونش دوغار

ایشیق ساچار

صباح لارا

*

اومود قالار

گولوش دولار

دوداقلارا

*

دایان دایان

ياز يونجاسى ياشىل يارپاق
من گلميشم سن هارداسان؟
آلما ياناق قىماق دوداق
من گلميشم سن هارداسان؟! *

دومان تەك داغا چۆكۈشم
چور^۷ كىمى باغا چۆكۈشم
هئى سولا ساغا چۆكۈشم
من گلميشم سن هارداسان؟! *

۷ آفت

*

اى سىنەن كئىيك^۸ اوتلاغى
اللىرىن سۆۋود بوداغى
مەرمەر تراشلى بوخاغى
من گلميشم سن هارداسان؟! *

سەنسىز حىياتدان چىخىرام
ھەر ايشىمدە كارىخىرام
سەس وئە يامان دارىخىرام
من گلميشم سن هارداسان؟! *

۸ بۇ كۆھى

*

اوزاقلاردان توووز گلیر

عاشیق الده قوبوز گلیر

یای یئرینه پاییز گلیر

من ایتیمیشم . . . سن هارداسان!؟

۱۲

دئمه شاها، دئمه شیخه، دئمه اسراری دئمه!

دئمه «وار»دان او کی بیلمز «یوخ»ونان واری، دئمه!

عؤمرو میردار قوخوسوندان باسیلیب بورونلاری

قوزغونا قارغایا کافتارلارا عطاری دئمه!

سیر، آچار دیر اونو سن وئرمه حرامی الینه

سؤز کلید دیر قیفیلی پاسلایانا باری دئمه!

هر کیمین وار قولاغی سانما دو یار حق سؤزونو

دینله یین یوخ، دو یان آختار سؤزو تکراری دئمه!

۱۳

سئوگی بیر نوادیر سینیق اور کده
شاهلار سلطانلارا سئوگی وئريلمز
اوناسئوگی بیر سلطاندير قول اولمان گرک
مغورور انسانلارا تقدیم ائديلمز
ایلان گنج اوستونده اوتورار بیر عؤمر
آما او ثروتین قدرینی بيلمز
هر شئی اؤز اهلینه چاتاچاق بیر گون
تانری اؤزو یازان قانونو سیلمز
درویش تاپار گنجین خرابه لرده
شاهلارین اؤنونده بئلی اگیلمز

۱۴

جام سئوگی یارانپ روز ازل توپراقدان
دولدورارسان منه تای هر چاناقی قاندان
باش آغیر، شیوه رندی توتوسان اغیاره
نه بیلیرسن چکیرم، آیری لی دی جان جاندان
چمنین گوز بیکی نرگیزیم ای دیوانه
من غریبیم بوجاغیندا یونجا اوچ یاپراقدان

۱۵

سنين دنيالار جا بير اتك مرادين وار
بورولموش ساچ ياناقدان نقش و نگارين وار
منيم مين چول ديبينده بير آغاجيم يوخ
سنين دامنده يوز اولوان چيچك گولستانين وار
منيم قيش وار كولكلي بول سزاقيله
سنين قيش ياي خزاندا بير بهارين وار
سحري آخشامي قربان كسيرم نرگيز يمين باشيندا
خيرين اولسون منه تاي باغبانين وار

۱۶

يئتدي رنگه بويانيب سان يئننه طاووس كيمي مين جلوه ايله
كي نه اولسون!
هؤروب ساچلاري جوت جوت
ساليبان دؤشدرين اوسته
اوز قويوبسان كوچه يه
كي نه اولسون!
دلي قوش! سن كي بيزه گلمك اوچون يئتيشمه ييبسن اؤزونه!
سن كي بير آزدان
چيخاچاقسان كوچه يه

دوشە جەك لىر يىننە آردىنجا پلىسلەر لاتلار

قالاجاق دىر اياق آلتدا

كۆچە نىزده اياغىن آلتىنا سىردىگىم اورك

كى نە اولسون!؟

۱۷

منى چىشمە لىرە سوسوز آپارىب

سوسوزدا دۇندىرن سىن ايدىنمى قىز!؟

ئۆيىمى بىر آندا اودا چكىبده

منىمە سۇندورن سىن ايدىنمى قىز!؟

*

بىر باخىشلا كائىناتى اوينادان

چىشمە لىرى داغ دۇشوندىن قاينادان

اى گۆزلىرى منە باخان آينادان

قەلەمى ياندىران سىنايدىن مى قىز!؟

*

اوج يپراقلى يونجا، نرگيز، قرنفيلى

قايلار ديبينده بيتر لر هر ايل

من سنى درمه يه گليرم اكيل!

يولومو دؤندرن سن ايدينمى قيز؟! *

*

اوچان قار تالايديم بولودلاردان باش

زيروه لرله يولداش يئلرله هاماش

ساچى نين تورونا دوشمزديم اى كاش

چرخيمى چئويرن سن ايدينمى قيز?! *

۱۸

اچدين قاپيني، گؤى اوزو تك آيلى گونشلى

سؤيلر منه اولدوزلارين افسانه لر بندن

تام كائنا تين سيرين ائدير فاش او گؤز لر

بير چاي كيميدير زولف آخيب شانه لر بندن

من او زميدن اكديم او گون تخم وفانى

وارسين كى بيتر سئوگى بوتون دانه لر بندن

روزگارین سن کیمی ائولر بیخانی اولمادی
سن کیمی زندان اولوب قلیم سیخانی اولمادی
اوت ووروب، لشگر چکیب گلزاری پامال ایله یین
سونرادا راحت دوروب گئندن باخانی اولمادی
بلیمیرم کیمدن آلیپسان قتل عاشق امرینی
سن کیمی قاتل منیم تک قان آخانی اولمادی
من کیمی سسسیز باخان، او گۆز لرین دردین آلان
سن کیمی کیپریکلرین قلبه تاخانی اولمادی

بلکه بهشت دن گلیر عطری او ساچلارین
بؤیله کی هوش لارین آپاریبیدیر یاماچلارین
غصه ن مگر اولوب من اوچون قوت لایموت
بؤیله کی حسرتین دویورور قارنین آچلارین
تانییم سنین دوداقلارینلا بر آورده ائيله سین
بو مسکین عاشقین لبی نین احتیاجلارین
دردین پولاد بوکر میش اییلدیم بیلینجه من
وقتینده بیلمه دین اوباخیشلار اماچ لارین

۲۱

گل عطری گلدی چؤلدن، ساچ یئللره وئریسن
نرگیز، کیمی بو باغدا، یاپراقلارین سربسن
غم بوغولدی بلبل، اولدوز سا گویده سؤندو
یئرده باغا گیریبسن گوئی میوه سی دریبسن
ساچ خرمنین صباده، مریم الینده باده
بو جلوه لرله سؤیله هانسی ائوه گیریبسن!؟

۲۲

دولاشسین ساچلارینلا ساچلاریم دیوانه دیوانه
او مجنون حاللاری افزون ائدک پیمانہ پیمانہ
توتولسون ال-ایاقیله، بلکه آچیلسین قول-قاناد بیزدن
یورومکدن یورولدوق بیر اوچاق مستانه-مستانه
سنه تعظیم ائدیر کؤنلوم نمازیم قبله سی سنسن
منه لایق بو عالمده نه مسجد وار نه بتخانه
سن اول بیر گنج مخفی دیلله افسانه سی دوشموش
منیمسه مسکنیم اولسون او ویرانه بو ویرانه

۲۳

حکم ايله حاکم اولسون، يوزلر سواره قرآن
ایلك اؤنجه سؤيله سین کی واردیرمی عشقه درمان؟
درمان اگر پایلماز گونده یاریم قاشق دوز
تک بیر باخیش سحرلر، بیر جوت اؤپوش اوباشدان
بیر دادلی دوزلو دیشله سوزمه یاناقدان آنجاق
ایسترسه قارشیلیق دا بو جانی ائيله قربان
من چاره سیز قرار سیز، سن جلوه لی قرارلی
دویدوم دیبرکی اوزدن صبرین آپاردی داشدان

۲۴

گون آچدی گول اویاندی، بلبل باغی دولاندی
باغلاشدی چشمه لرله، قیشقیردی گول سولاندی
هرکس حرام قازانسا، ملکه وارا دایانسا
بیرجه گورر پاییزدا یاپراقلاری تالاندی
قان رنگلی شرابی ایچسه او میخوش اولسا
تنهالیغین سونوندا بختین قاپی چالاندی

۲۵

ساقی گتیر شرابی کونول وئر بو خدمته
سوزدور شرابی بیزلری چاتدیر او دولته
او آی اوزون نقابینی بیردم کناره چک
سال میکده اهالی سی نی بیرده حیرته
من گورمه دن سنی اوزونه عاشیق اولموشام
عشق اهلی ام کی بیعت ائدر اهل رحمته
چوخ ائيله مه تلاطم و طوفان سن ای دنیز
بو چاره سیز گمی اوزون آتمیش بو قسمته

۲۶

خوش او گون بیر گنجه اولدوزلا برابر اوتورام
کوپلری بیر بیر آچیب سنله برابر قوتارام
آی وئرہ ساغلیقینی سازی چالا چولبانیمیز
بو خودا هر ملکی سنله برابر توتارام
طبع شعریم آچیللا گول دوداگی تک یاریمین
زاهدین وعظ لرین دینله برابر ساتارام
گر بیلیم خوش دی پریشان دی نگارین زلفی
دولی آغزیم اولا اوت، قانلا برابر اوتارام

۲۷

ياغميش دولو چيچگلريمي يازدا سولدوروب
اود تک ياييمدا شعله وورورسان بو خرمنه
بیر گون اولوب دلی سرطان درد قايناقی
بیر گون الينده مرهم اولورسان، يئتر منه
آخسام ساچینلا آغ ائله بیر سن گئجه اوزون
سونرا او گول اوزونله اچیرسان سحر مه
بیر آن تلاطم ائتمه سینیبدير یاریق گمی
نولار او امن ساحیلدن وئر خبر منه

۲۸

گوز ياشی غم سیراسی سرچه لرین آغلاماسی
قارا یئل آغ یئلینن ایلقارینی باغلاماسی
هر نه وار ای بت شیرین سنه محتاج قالیر
کعبه خال لبینین پرده سی قیقاج سالیر
دولانیر باشینا ساچین یولوبن غصه یئه بیر
باغلامیش احرامی آغ ساچ، دوداگی ذکر دئه بیر

جام سئوگی یارانپ روز ازل توپراقدان
دولدورارسان منه تاي هر چاناقی قاندان
باش آغیر، شیوه رندی توتوسان اغیاره
نه بیلیرسن چکیرم، آیری لی دی جان جاندان
چمنین گوز بیکی نرگیزیم ای دیوانه
من غریبم بوجاغیندا یونجا اوچ یپراقدان

اوجا دومانلی داغلار باشیندا کی
ماوی ائویمیزین قارانلیق قالمیش دیوارلارینا ...
آچیق قالمیش جام لارینا ...
گردی سینده سولان نرگیز اوچون ...

ISBN: 978-622-7520-31-6

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۲۰-۳۱-۶